2 Αυγούστου 2021

Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας: 29 χρόνια από την Ενθρόνιση – Δείτε εκπομπές και αφιερώματα στην Pemptousia TV

/ Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων

29 χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την Ενθρόνιση του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κ.κ. Αναστασίου.

Ήταν Κυριακή 2 Αυγούστου 1992 όταν στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας ενθρονιζόταν και πάλι Προκαθήμενος, ύστερα από τα χρόνια της αθεϊστικής κομμουνιστικής λαίλαπας που στόχο είχε να ξεριζώσει από τους ανθρώπους κάθε αναφορά στον Θεό.

Το ψηφιακό κανάλι PEMPTOUSIA TV προβάλλει εκπομπές αφιερωμένες στο έργο και την δράση του Αρχιεπισκόπου κ.κ. Αναστασίου στην Αλβανία.

ΔΕΙΤΕ ΤΙΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ON DEMAND

Η μετάδοσή του καναλιού γίνεται διαδικτυακά, μέσω της πλατφόρμας www.pemptousia.tv. Εύκολη στην πλοήγηση, η πλατφόρμα φιλοξενεί το καθημερινό, 24ωρο **Live πρόγραμμα** καθώς και το πλούσιο **on demand** περιεχόμενο της **Pemptousia TV**.

Ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος, με σύνθημα το ελπιδοφόρο μήνυμα της Αναστάσεως «Χριστός Ανέστη, ξεκινούσε ένα δύσκολο τότε εγχείρημα, αυτό της ανασύστασης της τοπικής Εκκλησίας η οποία είχε υποστεί τεράστιο πλήγμα από το καθεστώς Χότζα. Τότε που για 23 ολόκληρα χρόνια οι άνθρωποι απαγορευόταν να πιστέψουν στο Θεό πνίγοντας μέσα τους την ανάγκη τους να προσευχηθούν και να μιλήσουν για τον Θεό. Η φτώχεια, η πείνα και ο φόβος είχαν δημιουργήσει απεγνωσμένες γενιές και όσοι είχαν πάρει μυρωδιά από Θεό πάλευαν καθημερινά με τον πόθο τους να γονατίσουν και να παρακαλέσουν τον δημιουργό τους να τους λυπηθεί.

Η Ενθρόνιση του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου είχε τελεστεί στον Ιερό Καθεδρικό Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Τιράνων, με εθνικιστικούς κύκλους να προσπαθούν εκείνη την ημέρα να δημιουργήσουν κλίμα εναντίον του, λόγω της ελληνικής του καταγωγής, χωρίς όμως να πετύχουν κάτι καθώς από την αρχή το ποίμνιο έβλεπε στο πρόσωπο του την ελπίδα.

Η οργάνωση της Αυτοκεφάλου Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλβανίας ξεκίνησε από μηδενική βάση. Το έδαφος ήταν κατεξοχήν πέτρινο και εχθρικό, υπήρχε μεγάλη καχυποψία λόγω της ελληνικής καταγωγής του και καμιά εξασφάλιση οικονομικών πόρων δεν υπήρχε. Όμως ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος δεν το έβαλε κάτω. Εργάστηκε σκληρά όλα αυτά τα χρόνια δίνοντας ελπίδα και βοήθεια σε όλους ανεξαιρέτως στην Αλβανία. Μέσα σε αυτά τα 29 χρόνια προσφοράς όντας στο πηδάλιο της Εκκλησίας προχώρησε στην ανασύσταση και ανασυγκρότηση της Αυτοκέφαλης Εκκλησίας της Αλβανίας διαμορφώνοντας αρχικά νεό καταστατικό

χάρτη το 2006. Καθόρισε επίσης τις σχέσεις της Εκκλησίας με την Πολιτεία με επίσημη Συμφωνία, η οποία έγινε νόμος του κράτους το 2009. Παράλληλα ξεκίνησε τους αγώνες διεκδίκησης της Εκκλησιαστικής περιουσίας την οποία το αθεϊστικό κράτος είχε δεσμεύσει.

Χάρις στις προσπάθειες του Αρχιεπισκόπου η Αλβανία απέκτησε σχολεία, πανεπιστήμια, ναούς, χώρους εργασίας και παραγωγής έργου για τις υπηρεσίες της εκκλησίας, οικοτροφεία, πνευματικά κέντρα, χώρους αγάπης και φιλοξενίας για ορφανά και ηλικιωμένους, θεολογική ακαδημία για της εκπαίδευση των στελεχών της και η Αρχιεπισκοπή έγινε το σημείο αναφοράς για τους Χριστιανούς, ανοίγοντας την αγκαλιά της και σε όποιον άλλον είχε ανάγκες χωρίς διακρίσεις.

Παρακολουθήστε ένα οδοιπορικό του Πρακτορείου «ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ» στην Αλβανία και το σωτήριο έργο του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου:

Αποστολή Αλβανία: Μαρία Γιαχνάκη
Εικονολήπτης: Ανδρέας Χαλκιόπουλος
Μοντάζ: Μαριάνθη Ματζίρη

Πλάνα Αρχείου Αφρικής – Αλβανίας: Μαρία Μαυρίκου

Δείτε πάλι τη συνέντευξη που παραχώρησε ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας κ.κ. Αναστάσιος στη Μαρία Γιαχνάκη για την εποχή που άφησε την ιεραποστολή στην Αφρική και ανέλαβε την ακόμη πιο δύσκολη ιεραποστολή στην Αλβανία τονίζοντας ότι «όλα τα θαύματα τα κάνει ο Θεός»:

Η ανασύσταση της Εκκλησίας της Αλβανίας

Την πρωτοβουλία για την ανασύσταση της Εκκλησίας της Αλβανίας ανέλαβε το Οικουμενικό Πατριαρχείο με σειρά αποφασιστικών ενεργιών. Τον Ιανουάριο 1991, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Δημήτριος και η Ιερά Σύνοδος όρισαν τον καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών επίσκοπο Ανδρούσης (Γεν. Διευθυντή της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος και τοποτηρητή της Ιεράς Μητροπόλεως Ειρηνουπόλεως) Αναστάσιο ως πατριαρχικό έξαρχο, με αποστολή να μεταβεί στην Αλβανία για τις πρώτες επαφές με τους ορθοδόξους και τις αρχές της χώρας.

Ύστερα από πολύμηνη αντίδραση του αλβανικού κράτους, ο Πατριαρχικός

Έξαρχος έφθασε στα Τίρανα (16.7.1991).

Κατά την περιοδεία του στην χώρα διαπίστωσε τη φοβερή ερήμωση που είχε προκαλέσει ο αδυσώπητος διωγμός· 1608 ναοί και μονές είχαν καταστραφεί.

Η πρώτη ενέργεια του Πατριαρχικού Εξάρχου ήταν η διαμόρφωση κάποιας στοιχειώδους εκκλησιαστικής δομής για την εκπροσώπηση της τοπικής Εκκλησίας. Για την ανασυγκρότηση της εκκλησιαστικής δομής ο Πατριαρχικός Έξαρχος συνεκάλεσε (12.8.1991) Γενική Κληρικολαϊκή Συνέλευση με συμμετοχή 15 κληρικών και 30 λαϊκών των εκκλησιαστικών επαρχιών της Αλβανίας, στην οποία μελετήθηκε η μετακομμουνιστική κατάσταση και προοπτική και τέλος εξελέγησαν 4 αρχιερατικοί επίτροποι και κληρικολαϊκό Γενικό Εκκλησιαστικό Συμβούλιο με 13 μέλη. Αντιπροσωπεία της Εκκλησίας της Αλβανίας επισκέφθηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο (5-8.6.1992), για πρώτη φορά μετά τον διωγμό, και ζήτησε την εκλογή του Πατριαρχικού Έξαρχου ως προκαθημένου της.

Με πρωτοβουλία του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου η Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου προς ανασύσταση της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας εξέλεξε (24.6.1992) παμψηφεί Αρχιεπίσκοπο Τιράνων και πάσης Αλβανίας τον ήδη μητροπολίτη Ανδρούσης Αναστάσιο και μητροπολίτες Κορυτσάς, Αργυροκάστρου, Βερατίου, Αυλώνος και Κανίνης, τα οποία και ανυψώθηκαν σε μητροπόλεις, τους αρχιμανδρίτες Χριστόδουλο Μουστάκα, Αλέξανδρο Καλπακίδη και Ιγνάτιο Τριάντη αντιστοίχως.
Η αλβανική κυβέρνηση αντέδρασε έντονα διότι θεώρησε έξωθεν επιβολή ελληνικής ηγεσίας σε μία από τις τρεις μεγάλες θρησκευτικές κοινότητες της χώρας. Ο πρόεδρος της Αλβανίας Σαλί Μπερίσα εξέφρασε την δυσαρέσκειά του στην αντιπροσωπεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, η οποία τον επεσκέφθη (4.7.1992) αποτελουμένη από τους μητροπολίτες Πέργης Ευάγγελο, Φιλαδελφείας Μελίτωνα και τον αλβανικής καταγωγής πρωτοπρεσβύτερο Ηλία Κάτρε.

Τελικά ο αλβανός πρόεδρος δήλωσε ότι δέχεται την εγκατάσταση του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου, αλλά δεν πρόκειται να γίνει ανεκτό, όλοι οι ορθόδοξοι μητροπολίτες της Αλβανίας να είναι ελληνικής καταγωγής.

Ο νέος αρχιεπίσκοπος, αφού έδωσε το Μέγα Μήνυμα στο Φανάρι (12.7.1992), ενθρονίστηκε στον καθεδρικό ναό των Τιράνων (2.8.1992), σε παρουσία όλων των κληρικών και λαϊκών εκπροσώπων των επαχιών της Αλβανίας.

Ορισμένοι αλβανικοί κύκλοι με σειρά ενεργειών, ακόμη και με προετοιμασία σχεδίων νόμων, επιδίωξαν την εκδίωξή του λόγω της ελληνικής του καταγωγής. Στην έκτακτη Κληρικολαϊκή Σύναξη (Δυρράχιο 21.1.1993), σύσσωμοι οι

εκπρόσωποι διακήρυξαν ότι δεν πρόκειται να ανεχθούν κάτι τέτοιο.

Η πρώτη Ιερά Σύνοδος μετά το αθεϊστικό καθεστός το 1998

Το φθινόπωρο του 1994 με το σχέδιο Συντάγματος επιχειρήθηκε η οριστική απομάκρυνση του αρχιεπισκόπου· τελικά όμως το τελευταίο καταψηφίσθηκε στο δημοψήφισμα (6.11.1994).
Τον Ιούλιο 1996, χωρίς νεότερη συνεννόηση με την αλβανική πλευρά, έγιναν στην Κωνσταντινούπολη οι χειροτονίες των μητροπολιτών που είχαν εκλεγεί το 1992. Οι αλβανικές αρχές αρνήθηκαν κατηγορηματικά την είσοδο και εγκατάστασή τους στην Αλβανία.

Τελικώς, κατόπιν επιμόνων διαπραγματεύσεων μεταξύ αντιπροσώπων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, της Εκκλησίας Αλβανίας και των αλβανικών αρχών (Νοέμβριος 1997 – Ιουλιος 1998), το θέμα της συγκροτήσεως της Ιεράς Συνόδου

διευθετήθηκε με την αποδοχή του σχήματος να αποτελεσθεί από δυο αρχιερείς ελληνικής καταγωγής και δυο αλβανικής. Ενθρονίσθηκε ο μητροπολίτης Βερατίου Ιγνάτιος, οι μητροπολίτες Αργυροκάστρου Αλέξανδρος και Κορυτσάς Χριστόδουλος υπέβαλαν τις παραιτήσεις τους και εξελέγησαν μητροπολίτης Κορυτσάς ο αρχιμανδρίτης Ιωάννης Pelushi και επίσκοπος Απολλωνίας ο οικονόμος Κοσμάς Qirio. Ο αρχιμανδρίτης Ιωάννης, ήταν κοσμήτωρ και καθηγητής στη Θεολογική Ακαδημία «Ανάστασις» στο Δυρράχιο και απόφοιτος Θεολογικής Σχολής Βοστώνης, ενώ ο οικονόμος Κοσμάς, αντιπροσώπευε την παλαιά γενιά των ιερέων και ήταν γνωστός για την ηρωική του δράση στα δύσκολα χρόνια του θρησκευτικού διωγμού, όπου βάπτιζε και λειτουργούσε κρυφά. Έτσι, με τη χάρη του Θεού, το Ιούλιο 1998 ανασυγκροτήθηκε η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας.

Την 3η-4η Νοεμβρίου 2006 συνήλθε στη Θεολογική Ακαδημία «Ανάστασις», στη Νέα Μονή του Αγίου Βλασίου στο Δυρράχιο, ειδική Κληρικολαϊκή Συνέλευση της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας, αποτελούμενη από 257 εκπροσώπους (με συμμετοχή όλων των κληρικών), η οποία μελέτησε και αποδέχθηκε ομόφωνα το νέο Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας. Την 6η Νοεμβρίου 2006 συνήλθε η Ιερά Σύνοδος, η οποία και ενέκρινε το Νέο Καταστατικό Χάρτη της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας.
Το ίδιο μήνα, Νοέμβριο 2006, η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας εξέλεξε και χειροτόνησε τρεις νέους ιεράρχες, τον αρχιμανδρίτη Δημήτριο Σιναΐτη ως Μητροπολίτη Αργυροκάστρου, ο οποίος υπηρετούσε τα τελευταία 15 χρόνια ως πρωτοσύγκελος της Μητροπόλεως, και ως Βοηθούς Επισκόπους του Αρχιεπισκόπου τους αρχιμανδρίτες Νικόλαο Hyka ως Επίσκοπο Απολλωνίας και τον Αντώνιο Merdani Επίσκοπο Κρούγιας, οι οποίοι ανήκουν στη νέα γενιά των καταρτισμένων κληρικών στη Θεολογική Ακαδημία «Ανάστασις» στο Δυρράχιο και είναι απόφοιτοι Θεολογικής Σχολής Αθηνών.

Στις 24 Νοεμβρίου 2008 υπογράφηκε, βάσει του Συντάγματος, η Συμφωνία για τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας και της Αλβανικής Κυβερνήσεως, την οποία επικύρωσε στη συνέχεια το Αλβανικό Κοινοβούλιο, όπου στη συνέχεια το 22.01.2009 έγινε νόμος αρ.10057.

Το Ιανουάριο 2012, η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας, εξέλεξε δύο νέους τιτουλαρίους Επισκόπους, ως Επίσκοπο της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης Επισκοπής Αμαντίας τον αρχιμανδρίτη Ναθαναήλ Λαυριότη και ως Επίσκοπο της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης Επισκοπής Βύλιδος τον αρχιμανδρίτη Άστιο Bakallbashi.
Με τις δύο αυτές νέες χειροτονίες η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Αλβανίας,

για πρώτη φορά στην ιστορία της αποτελείται από οκτώ μέλη, οι οποίοι είναι: ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος κ. Αναστάσιος, πρόεδρος, οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Βερατίου κ. Ιγνάτιος, Κορυτσάς κ. Ιωάννης, Αργυροκάστρου κ. Δημήτριος, οι Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι Απολλωνίας κ. Νικόλαος, Κρούγιας κ. Αντώνιος, Αμαντίας κ. Ναθαναήλ, Βύλιδος κ. Άστιος και ο Αρχιγραμματέας Αιδ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ιωάννης Trebicka.

Κατά την περίοδο 1991-2013, η Ορθόδοξος Εκκλησία της Αλβανίας, παρά τις οδυνηρές δοκιμασίες και τη γενική πολιτικο-κοινωνική αναστάτωση και οικονομική καθίζηση της χώρας, ανασυγκροτήθηκε από τα ερείπια και, ζώντας σε αναστάσιμη ατμόσφαιρα, αναπτύχθηκε με ταχύτατους ρυθμούς.

Στις περισσότερες πόλεις και κωμοπόλεις με ορθόδοξο πληθυσμό και σε εκατοντάδες χωριά, οργανώθηκαν εκ νέου ορθόδοξες ενορίες. Εντάχθηκε η λειτουργική και εν γένει μυστηριακή ζωή, το κήρυγμα και η κατήχηση. Οργανώθηκαν Σύνδεσμοι Νεολαίας, Γυναικών, Διανοουμένων.

Για τη δημιουργία γηγενών στελεχών άρχισε (Οκτώβριο 1992) η λειτουργία Θεολογικής-Ιερατικής Σχολής, η οποία από το 1997 αναπτύχθηκε σε ιδιόκτητο συγκρότημα κτηρίων (Μονή Αγίου Βλασίου Δυρραχίου) ως «Ορθόδοξος θεολογική Ακαδημία – Ανάστασις».

Χειροτονήθηκαν 165 νέοι κληρικοί, με μόρφωση Λυκείου ή και Πανεπιστημίου και τριετείς ή τετραετείς θεολογικές σπουδές. Ιδρύθηκε τα Εκκλησιαστικά Λύκεια «Τίμιος Σταυρός» στο Αργυρόκαστρο (1998) και στο Σούκθ στο Δυρράχιο (2007), τη Σχολή της Βυζαντινής Μουσικής στα Τίρανα (2013), όλα αυτά με οικοτροφεία. Απόφοιτοι της Θεολογικής Ακαδημίας, απετέλεσαν τον πρώτο μοναστικό πυρήνα στην Μονή Αρδενίτσας.

Ανεγέρθησαν εκ θεμελίων 150 νέοι ναοί, αναστηλώθηκαν 70 ναοί-μνημεία, ενώ επισκευάσθηκαν 160. Περισσότερα από 70 μεγάλα οικοδομήματα ανεγέρθησαν ή αγοράσθηκαν και ανακατασκευάσθηκαν, για να στεγάσουν μητροπολιτικά οικήματα, σχολές, νηπιαγωγεία, ξενώνες, εργαστήρια, κλινικές, κέντρα νεότητος κλπ. Το όλο οικοδομικό έργο ανέρχεται σε 450 κτίριο.

Εκδίδονται η μηνιαία αλβανική εφημερίδα Ngjallja (Ανάστασις), από το 1992, το παιδικό περιοδικό Gëzohu, (Χαίρε) από το 1997, το φοιτητικό δελτίο Fjala (Λόγος) και το αγγλικό ενημερωτικό φυλλάδιο News from Orthodoxy in Albania, επίσης λειτουργικά, εποικοδομητικά, επιστημονικά βιβλία. Η Εκκλησία της Αλβανίας διαθέτει δικό της τυπογραφείο, ραδιοφωνικό σταθμό, κηροπλαστείο, ξυλουργικά εργαστήρια.

Η Ορθόδοξος Εκκλησία της Αλβανίας ανέπτυξε ευρύ κοινωνικό έργο – ιδιαίτερα στις περιόδους πολιτικο-κοινωνικής κρίσεως της χώρας (1992, 94, 97, 99) –, με διανομές χιλιάδων τόνων τροφίμων, ρουχισμού, φαρμάκων για την ανακούφιση πτωχών οικογενειών και κοσοβάρων προσφύγων, καθώς και με προσφορά

νοσοκομειακού υλικού σε πόλεις, χωριά και κοινωφελή αλβανικά ιδρύματα.
Στον τομέα υγείας συμβάλλει με το Διαγνωστικό Κέντρο «Ευαγγελισμός» στα Τίρανα, με πολυϊατρεία (Καβάγια, Λούσνια, Κορυτσά, Γεωργουσάτι) και κινητή οδοντιατρική μονάδα.
Στο τομέα εκπαιδεύσεως, εκτός των μνημονευθέντων ιδρυμάτων, ιδρύθηκαν: 17 νηπιαγωγεία (παιδικοί σταθμοί), 3 Εννιατάξια σχολεία: το Άλβανοαμερικανικό Σχολείο «Πρωταγωνιστές» στα Τίρανα (2001) και το 2013 λειτουργεί στο ίδιο σχολείο και το Λύκειο του, το Αλβανοελληνικό Σχολείο «Πνοή Αγάπης» στο Δυρράχιο (2005) και Αργυρόκαστρο (2008), το Τεχνικό Λύκειο «Απόστολος Παύλος» στο Μεσοπόταμο (Νομός Δελβίνου – κοντά στους Αγίους Σαράντα) (2005), 2 Ινστιτούτα Επαγγελματικής Καταρτίσεως «Πνοή Αγάπης» στα Τίρανα (2000) και στο Αργυρόκαστρο στο νέο σύγχρονο κέντρο «Εμμαούς» (2002). Από το 2009 το Ινστιτούτο «Πνοή Αγάπης» Τιράνων αναβαθμίστηκε σε Πανεπιστήμιο με την ονομασία «Logos».
Η Εκκλησία της Αλβανίας έχει στηρίξει έναν μεγάλο αριθμό κοινωνικών προγραμμάτων στα οποία συμπεριλαμβάνονται αυτά που αφορούν την ανάπτυξη ορεινών περιοχών στον τομέα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, την κατασκευή δρόμων και υδραγωγείων, το πρόγραμμα για την υγιεινή και διαπαιδαγώγηση των παιδιών και την ίδρυση κέντρων υγείας σε χωριά, τη παροχή βοήθειας σε σχολεία, ορφανοτροφεία, νοσοκομεία, τη συμπαράσταση σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σε γηροκομεία, σε φυλακισμένους, οργάνωσε συσσίτια σε πτωχούς κλπ. Το 1999, όταν η Αλβανία υποδέχθηκε το κύμα των μεταναστών από το Κοσσυφοπέδιο, η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας, σε συνεργασία με δωρητές και διεθνείς θρησκευτικούς οργανισμούς (ιδιαίτερα με την ACT του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών), υλοποίησε ένα ευρύτερο πρόγραμμα παροχής βοήθειας, το οποίο ξεπέρασε τα 12 εκατομμύρια USD, φιλοξενώντας 33.000 πρόσφυγες, προσφέροντας τρόφιμα, ρουχισμό, οικιακή και ιατρική βοήθεια, στέγη (δύο καταυλισμούς) κλπ.

Η εξεύρεση των οικονομικών πόρων για την πραγματοποίηση όλων αυτών των έργων έγινε με γενικές προσφορές χιλιάδων φίλων από το εξωτερικό, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στις ερανικές προσπάθειες του αρχιεπισκόπου.

Η Εκκλησία της Αλβανίας μετέχει ως ίσος μεταξύ ίσων στις εκδηλώσεις των Ορθοδόξων Εκκλησιών του κόσμου. Είναι μέλος του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος είχε εκλεγεί Αντιπρόεδρος του το 2003-2009), μέλος του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών (ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος είναι ένας από τους οχτώ προέδρους του το 2006) και του μεγαλύτερου διαθρησκειακού οργανισμού στον κόσμο «Οι θρησκείες για την Ειρήνη» (ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος εξελέγη το 2006 Επίτιμος Πρόεδρος του). Επίσης

συμμετέχει σε διάφορες οικουμενικές δραστηριότητες και συμβάλλει στις προσπάθειες ειρηνικής συνεργασίας και αλληλεγγύης στην ΝΑ Ευρώπη.
Με τη δραστηριότητα και παρουσία της έχει αναδεχθεί σε σοβαρό παράγοντα πνευματικής, πολιτιστικής και κοινωνικής αναπτύξεως της Αλβανίας και θρησκευτικής συνυπάρξεως στη χώρα.

Είπαν:

α) ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος έγραψε στο χαιρετιστήριο μήνυμα του επιστρέφοντας από τα Τίρανα:
«Αναπολούντες ήδη τα υπό την εμπνευσμένην καθοδήγησιν και επίβλεψιν της Υμετέρας Μακαριότητας επιτευχθέντα κατά την διαρρεύσασαν δεκαετίαν, ομολογούμεν ότι πρόκειται περί εξαισίου θαύματος, παρόμοιον του οποίου εις ουδεμίαν των λοιπών Ορθοδόξων Εκκλησιών των άρτι εξελθουσών των ασφυκτικών πιέσεων των αθεϊστικών καθεστώτων, επετελέσθη»
β) Ο πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος κατά την επίσημη επίσκεψή του στην Αλβανία εδήλωσε:
«Αν υπάρχει ένας άνθρωπος που ευεργέτησε την Αλβανία αυτός είναι ο Αναστάσιος»
γ) Ο Πάπας και πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής Θεόδωρός Β εδήλωσε στον εναρκτήριο λόγο του:
«Το στίγμα μου είναι να είμαι ταπεινός. Πρότυπο, ίνδαλμα, παράδειγμα και στήριγμά μου στην ιεραποστολή έχω τον Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας Αναστάσιο».

Η ζωή του

Γεννήθηκε στον Πειραιά, 4. 11. 1929. Έλαβε το απολυτήριο Γυμνασίου το έτος 1947 (άριστα 199/11) και το Πτυχίο της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1952 (άριστα 9,53 – η υψηλότερη βαθμολογία πτυχιούχου της Θεολογικής Σχολής Αθηνών). Συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές Θρησκειολογίας, Εθνολογίας, Ιεραποστολικής, Αφρικανολογίας, στα Πανεπιστήμια Αμβούργου και Μαρβούργου Γερμανίας (1965-69), ως υπότροφος του γερμανικού Ιδρύματος Alexander von Humboldt. Αναγορεύθηκε Διδάκτωρ της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (1970, ομόφωνα άριστα, με ειδικό βραβείο). Στη διάρκεια της στρατιωτικής του θητείας (1952-54) φοίτησε στις Σχολές Εφέδρων Αξιωματικών Σύρου και Διαβιβάσεων Χαϊδαρίου (και στις δύο πρώτευσε και έγινε

«Αρχηγός Σχολής»).
Μελέτησε τα διάφορα θρησκεύματα (Αφρικανικά θρησκεύματα, Ινδουϊσμό, Βουδδισμό, Ταοϊσμό, Κομφουκιανισμό, Ισλάμ) στις χώρες που ακμάζουν (Κένυα, Ουγκάντα, Τανζανία, Νιγηρία, Ινδία, Ταϋλάνδη, Κεϋλάνη, Κορέα, Ιαπωνία, Κίνα, Βραζιλία, Καραβαϊκή, Λίβανο, Συρία, Αίγυπτο, Τουρκία κ.α.). Γλώσσες: εκτός της μητρικής και της αρχαίας ελληνικής, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, αλβανικά. Γνωρίζει επίσης λατινικά, ισπανικά, ιταλικά, ρωσικά, κισουαχίλι.

Επιστημονική σταδιοδρομία

Εντολή διδασκαλίας Νεοελληνικής γλώσσας και φιλολογίας – Πανεπιστήμιο Μαρβούργου Γερμανίας (1965-69). Οργάνωση και διεύθυνση του «Κέντρου Ιεραποστολικών Σπουδών» στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1971-76). Οργάνωση και διεύθυνση του «Διορθοδόξου Κέντρου Αθηνών της Εκκλησίας της Ελλάδος» – Πεντέλη (1971-76). Έκτακτος Καθηγητής της Ιστορίας των Θρησκευμάτων του Παν/μίου Αθηνών (1972-76). Τακτικός Καθηγητής (1976-92). Διευθυντής του Τομέα Θρησκειολογίας-Κοινωνιολογίας του Ποιμαντικού Τμήματος του Παν/μίου Αθηνών (1983-86). Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών και Συγκλητικός (1983-86). Αντιπρόεδρος Εφορείας Πανεπιστημιακής Λέσχης (1978-79, 1983-86). Πρόεδρος της «Επιτροπής Συμπαραστάσεως Κυπριακού Αγώνος» του Πανεπιστημίου Αθηνών (1975-84). Μέλος της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Αθηνών (1986-90) και του Δ.Σ. του Κέντρου Μεσογειακών και Αραβικών Σπουδών (1978-82). Αντεπιστέλλον Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών (1993-2005) και εν συνεχεία Επίτιμο Μέλος.
Επίτιμος διδάκτωρ Θεολογίας (ThD,DD): της Θεολογικής Σχολής του Τιμίου Σταυρού, Brookline, Ma. Η.Π.Α. (1989)· του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1995)· του St. Vladimir’s Theological Seminary (2003)· της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κραγιόβας Ρουμανίας (2006)· Επίτιμο μέλος της Θεολογικής Ακαδημίας Μόσχας (1998)˙ Δίπλωμα π. Δημητρίου Στανιλοάε (η ανώτερη θεολογική διάκριση), Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου (2003)· της Ποντιφικής Θεολογικής Σχολής της Νοτίου Ιταλίας (2009) και της Fordham University Νέας Υόρκης (2014).
Επίτιμος διδάκτωρ Φιλολογίας ή Φιλοσοφίας (PhD): του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (1996)· του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (1996)· του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής των Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών και όλων των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (1998)· του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών

Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς (2001)· του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (2002)· των Τμημάτων Φυσικής, Ιατρικής, Δημοτικής Εκπαιδεύσεως και Πολιτικών μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών (2004)· Doctor of Humane Letters του Boston University (2004)· των Τμημάτων Ιατρικής και Γεωπονίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας· επίσης Χρυσούν Μετάλλιον (η ανώτατη διάκρησις) του ως άνω Πανεπιστημίου (2005)· του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (2007)· του Πανεπιστημίου Κορυτσάς (2008)· του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας καθώς και εκείνου της Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού των Παρευξείνιων Λαών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (2009)· του Πανεπιστημίου Κύπρου (2010) · Πανεπιστημίου Απόστολος Ανδρέας Τυφλίδος, Γεωργίας (2010). Τμήματος φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Καλαμάτα (2016). Η ανώτατη επιστημονική διάκριση του Αριστοτελείου πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης «Χρυσούς Αριστοτέλης» (2018).
Διετέλεσε εντεταλμένος Σύμβουλος του Δ.Σ. Ανωτέρας Σχολής Κοινωνικής Εργασίας – Διακονισσών (1977-84)· μέλος του Ανωτάτου Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Εκκλησίας της Ελλάδος (1977-85)· του Υπηρεσιακού Συμβουλίου Εκκλησιαστικής Εκπαιδεύσεως Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (1977-82)· του Δ.Σ. της Ευρωπαϊκής Λέσχης Υγείας· του Δ.Σ., της Επιτροπής για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς τής Κύπρου (1985-91)· της Επιτροπής Υποτροφιών Ιδρύματος «Αλέξανδρος Ωνάσης» (1978-94). Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος «Αλεξάνδρος Ωνάσης» (1994-2005). Είναι Εταίρος της εν Αθήναις Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας (1994 εξ.)˙ Εταίρος της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης (2001 εξ.). Επίτιμος Πρόεδρος των Αποφοίτων του Β΄ Γυμνασίου αρρένων Αθηνών (2008 εξ.).

Εκκλησιαστική και κοινωνική διακονία

Στην Ελλάδα. Ως λαϊκός θεολόγος (1952 – 60) εργάσθηκε σε διάφορους τομείς της εσωτερικής ιεραποστολής (κήρυγμα, χριστιανική αρθρογραφία, κατήχηση, οργάνωση κύκλων βιβλικών μελετών, νεανικών και φοιτητικών κατασκηνώσεων). Πρωτοστάτησε στην αναζωπύρωση της Ορθοδόξου εξωτερικής ιεραποστολής (1959), εξέδωσε το πρώτο ιεραποστολικό περιοδικό «Πορευθέντες» στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, και ίδρυσε το ομώνυμο Διορθόδοξο Ιεραποστολικό Κέντρο «Πορευθέντες». Εκάρη μοναχός στην Ιερά Μονή Ασωμάτων – Πετράκη (1.8.1960). Χειροτονήθηκε Ιεροδιάκονος (7.8.1960), Πρεσβύτερος με το οφίκιο του Αρχιμανδρίτου (24.5.1964), Τιτουλάριος Επίσκοπος Ανδρούσης (19. 11. 1972), για την οργανική θέση του Γενικού Διευθυντού της «Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος». Με εντολή της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της

Ελλάδος, συνέγραψε τρία Κατηχητικά Βοηθήματα για τους διδάσκοντες στα Μέσα Κατηχητικά Σχολεία της Εκκλησίας της Ελλάδος. Στη διάρκεια των σπουδών του στη Γερμανία, εξυπηρέτησε ιερατικώς τους εκεί έλληνες εργάτες και φοιτητές. Από τη θέση του Γενικού Διευθυντού της «Αποστολικής Διακονίας», προώθησε διάφορα θεολογικά, εκπαιδευτικά, οικοδομικά και εκδοτικά προγράμματα της Εκκλησίας. Κινητοποίησε τους αρμοδίους παράγοντες του Υπουργείου Πολιτισμού και τις Ιερές Μητροπόλεις της Ελλάδος για την καταγραφή της εκκλησιαστικής κειμηλιακής περιουσίας. Ιδιαίτερα ανέπτυξε τον τομέα εξωτερικής ιεραποστολής με τη συνεχή συμπαράσταση στα ιεραποστολικά κλιμάκια Κορέας, Ινδίας, Αφρικής και με την οργάνωση της Εβδομάδος Εξωτερικής Ιεραποστολής.

Ανατολική Αφρική. Ταξίδεψε αρχικά τον Μάϊο – Ιούλιο του 1964 στην Ουγκάντα, Τανζανία και Κένυα διερευνώντας τις δυνατότητες συστηματικής Ορθοδόξου Ιεραποστολής. Το θέρος και το φθινόπωρο του 1967 διεξήγαγε θρησκειολογική έρευνα παραδοσιακής θρησκευτικότητος στην Ουγκάντα. Στη δεκαετία 1981-1991, ως Τοποτηρητής της Ι. Μητροπόλεως Ειρηνουπόλεως – Ανατολικής Αφρικής (Κένυα, Ουγκάντα, Τανζανία), ίδρυσε και οργάνωσε την Πατριαρχική Σχολή «Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος», την οποία διηύθυνε επί δεκαετία. Χειροτόνησε 62 αφρικανούς κληρικούς και χειροθέτησε 42 αναγνώστες – κατηχητές προερχόμενους από οκτώ αφρικανικές φυλές (μεταξύ των οποίων τους τέσσερις πρώτους κληρικούς Τανζανούς)· συγχρόνως προώθησε τις μεταφράσεις της Θείας Λειτουργίας σε 4 αφρικανικές γλώσσες. Μερίμνησε για τη σταθεροποίηση 150 περίπου Ορθοδόξων ενοριών και πυρήνων και την ανέγερση δεκάδων ναών˙ ανήγειρε επτά ιεραποστολικούς σταθμούς, φρόντισε για τη δημιουργία σχολείων και ιατρικών σταθμών. Αναγνωρίσθηκε «Μέγας Ευεργέτης» του Πατριαρχείου Αλεξάνδρειας (2009).

Αλβανία. Το εκκλησιαστικό έργο του Αναστασίου κορυφώνεται στην αποστολή που του εμπιστεύθηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο για την εκ των ερειπίων αναστήλωση της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας, η οποία είχε καταρρεύσει ύστερα από τον επί 46 έτη διωγμό υπό του μοναδικού «αθεϊστικού κράτους» της υφηλίου. Αρχικά εργάσθηκε ως Πατριαρχικός Έξαρχος (Ιαν. 1991 – Ιούν. 1992). Ανυψώθηκε σε Μητροπολίτη Ανδρούσης (Αυγ. 1991 – Ιούν. 1992) και εξελέγη Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Αλβανίας (24 Ιουνίου 1992). Μέσα σε τεράστιες δυσκολίες, κατώρθωσε να ανασυγκροτήσει εκ βάθρων την Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανίας: Διαμόρφωσε νέο Καταστατικό Χάρτη (2006)˙ Με επίσημη Συμφωνία με την Κυβέρνηση της Αλβανίας, η οποία έγινε νόμος του Κράτους (2009), καθορίσθηκαν οι σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας. Συγκροτήθηκαν πάνω από 400 ενορίες. Ίδρυσε τη Θεολογική-Ιερατική Σχολή (Ακαδημία) «Ανάστασις» στο Δυρράχιο (1992 εξ.), το Εκκλησιαστικό Λύκειο «Τίμιος Σταυρός», στο

Αργυρόκαστρο (1998 εξ.) και στο Σούκθ-Δυρράχιο (2007-18)˙ Σχολή της Βυζαντινής Μουσικής στα Τίρανα (2012 εξ.). Όλα λειτουργούν σε ιδιόκτητα συγκροτήματα με οικοτροφεία. Μόρφωσε και χειροτόνησε 168 νέους κληρικούς. Ίδρυσε Κέντρα Νεολαίας σε διάφορες πόλεις. Φρόντισε για τη μεταφραστική προσπάθεια, την έκδοση λειτουργικών και άλλων θρησκευτικών βιβλίων. Συνέστησε Τεχνική Υπηρεσία της Εκκλησίας και μερίμνησε για την ανοικοδόμηση 150 νέων ναών (μεγάλων και μικρών), αναστήλωσε 60 ναούς και μοναστήρια-πολιτιστικά μνημεία και επισκεύασε 160 ναούς και 70 εκκλησιαστικά κτίρια για σχολεία, νεανικά κέντρα, κέντρα υγείας, ξενώνες, εργαστήρια, συσσίτια για τους φτωχούς κ.λ.π., στο σύνολο 450 κτίρια. Ανέπτυξε τη φιλανθρωπική μέριμνα της Εκκλησίας, με διανομή εκατοντάδων τόννων τροφίμων, ιματισμού, φαρμάκων.
Ίδρυσε την πρώτη Ορθόδοξη αλβανική εφημερίδα Ngjallja «Ανάστασις» (1992 εξ.), το παιδικό περιοδικό Gëzohu «Χαίρε» (1997 εξ.), το νεανικό περιοδικό Kambanat «Καμπάνες» (), την επιστημονική επιθεώρηση Kërkim «Έρευνα» (2009 εξ.), το δελτίο «News from Orthodoxy in Albania» (1996-2002), καθώς και Ραδιοφωνικό σταθμό Radio-Ngjallja (1997 εξ.). Μερίμνησε για τη δημιουργία Εργαστηρίων της Εκκλησίας (τυπογραφείο, κηροπλαστείο, ξυλουργείο, εργαστήρια αγιογραφίας και αποκαταστάσεως εικόνων). Αγωνίσθηκε για τη διεκδίκηση της εκκλησιαστικής περιουσίας.
Παράλληλα με την ανασύσταση της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ανέπτυξε πρωτοποριακά προγράμματα στους τομείς εκπαιδεύσεως, υγείας, κοινωνικής προνοίας, αγροτικής αναπτύξεως, πολιτισμού και οικολογίας. Ίδρυσε την Ορθόδοξο Κλινική «Ευαγγελισμός» (Διαγνωστικό Ιατρικό Κέντρο) με 24 ειδικότητες και τρία πολυϊατρεία σε άλλες πόλεις· Επίσης το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Καταρτίσεως, με έξι ειδικότητες στα Τίρανα και τέσσερις ειδικότητες στο Αργυρόκαστρο (το οποίο λειτούργησε από 1998-2008). Τούτο αναβαθμίστηκε εν συνεχεία στο Πανεπιστημιακό Κολέγιο «Λόγος» (2009 εξ.)˙ Γενικό και Επαγγελματικό Λύκειο στο Μεσοπόταμο˙ τρία εννιάχρονα Σχολεία και Λύκεια στα Τίρανα, στο Δυρράχιο, στην Κορυτσά και στο Αργυρόκαστρο˙ Οικοτροφείο Μαθητριών Λυκείου στο Βουλιαράτι, 19 νηπιαγωγεία σε διάφορες πόλεις. Φρόντισε για την κατασκευή δρόμων, υδραγωγείων, γεφυρών, την επισκευή δημοσίων σχολείων, κ.α.
Κατά την περίοδο 2013 – 2019 πραγματοποιήθηκε η κατασκευή τριών υδροηλεκτρικών έργων συνολικής ισχύος 19 MW (Librazhd, Llenge, Sllabinja), τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση των υποδομών της χώρας και έχει σαφή κοινωνικό σκοπό. Με τα έσοδά τους, η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας θα συνεχίσει τις πνευματικές, φιλανθρωπικές και εκπαιδευτικές προσπάθειες. Μετα την εξόφληση των δανείων ένα ποσοστό θα διατίθεται για πτωχότερες Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Με όλες αυτές τις πρωτοβουλίες δόθηκε εργασία σε χιλιάδες ανθρώπους, δημιουργήθηκαν σοβαρά έργα κοινωνικής υποδομής και η Ορθόδοξος Εκκλησία της Αλβανίας αναδείχθηκε σε πολυδύναμο πνευματικό και αναπτυξιακό παράγοντα.
Ο Αρχιεπίσκοπος υπήρξε επίσης, ιδρυτικό μέλος και κατά διαστήματα Πρόεδρος της Διομολογιακής Βιβλικής Εταιρείας της Αλβανίας (2009 εξ.) και του Διαθρησκειακού Συμβουλίου της Αλβανίας (2007 εξ.). Στην κρίση του Κοσσυφοπεδίου (1999) οργάνωσε ευρύτατο ανθρωπιστικό πρόγραμμα, το οποίο βοήθησε 33.000 περίπου πρόσφυγες σε διάφορα μέρη της Αλβανίας. Συνέδεσε την Εκκλησία της Αλβανίας με διεθνείς Εκκλησιαστικούς Οργανισμούς. Κατά την ένταση μεταξύ Ελλάδος – Αλβανίας συνέβαλε στην εκτόνωσή της και στην προσέγγιση των δύο χωρών. Συγχρόνως αγωνίσθηκε για την άμβλυνση των αντιθέσεων στα Βαλκάνια. Το 2000, κατόπιν προτάσεως 33 Ακαδημαϊκών της Ακαδημίας Αθηνών και πολλών προσωπικοτήτων της Αλβανίας, υπήρξε υποψήφιος για το Βραβείο Νόμπελ της Ειρήνης.

Διεθνής διεκκλησιαστική δραστηριότητα

Γενικός Γραμματεύς της «Εκτελεστικής Επιτροπής δια την Εξωτερικήν Ιεραποστολήν» του «Συνδέσμου» (1958-61). Αντιπρόεδρος του Διεθνούς Οργανισμού Ορθοδόξου Νεολαίας «Σύνδεσμος» (1964-77). Μέλος της Διεθνούς «Επιτροπής για ιεραποστολικές μελέτες» του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών (1963-69). Γραμματεύς για την «Ιεραποστολική έρευνα και τις σχέσεις με τις Ορθόδοξες Εκκλησίες» στη Γενική Γραμματεία του Π.Σ.Ε. (Γενεύη, 1969-71). Έλαβε μέρος στις Συνελεύσεις Παγκοσμίου Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού (Μεξικό 1963, Μπανγκόκ 1973, Μελβούρνη 1980, Σαν Αντόνιο 1989) και τις Συνελεύσεις του Π.Σ.Ε. (Ουψάλα 1968, Ναϊρόμπη 1975, Βανκούβερ 1983, Καμπέρα 1991, Χαράρε 1998, Πόρτο Αλέγρε 2006).
Από το 1959 μετέχει ενεργώς σε πολυάριθμα διεθνή συνέδρια, διορθόδοξες, διαχριστιανικές και διαθρησκειακές συσκέψεις, εκπροσωπώντας την Εκκλησία ή την επιστήμη σε διαφόρους διεθνείς Οργανισμούς. Έχει δώσει διαλέξεις σε διάφορα πανεπιστημιακά κέντρα του εξωτερικού, σχετικά με τη σύγχρονη χριστιανική σκέψη, τον διαθρισκειακό διάλογο, την παγκόσμια αλληλεγγύη και ειρήνη. Μέλος πολλών διεθνών επιστημονικών επιτροπών, όπως: της «Γερμανικής Εταιρείας για την Ιεραποστολική»· της «Διεθνούς Εταιρείας Ιεραποστολικών Μελετών»· της Διαχριστιανικής Επιτροπής Π.Σ.Ε. για το διάλογο με άλλες θρησκείες και ιδεολογίες (1975-83)· της Μικτής Επιτροπής του «Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών» και της Συνελεύσεως των Ρωμαιοκαθολικών Επισκόπων «Islam in Europe» Committee (1989-91)· του «Διεθνούς Συμβουλίου» του World

Conference on Religion and Peace (1985-94).
Επίτιμο μέλος του Kuratorium του Ρωμαιοκαθολικού Ιδρύματος «Pro Oriente», Βιέννη (1989 εξ.). Πρόεδρος-Συντονιστής της «Commission on World Mission and Evangelism» του Π.Σ.Ε. (1984-1991). Μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του Π.Σ.Ε. (1998-2006) και της Επιτροπής «Πίστις και Τάξις» (2000-2006). Μέλος των: European Council of Religious Leaders/Religions for Peace (ECRL) (2001-2013)˙ Council of 100, World Economic Forum, Davos (2003). Αντιπρόεδρος της Conference of European Churches (2003-2009). Πρόεδρος του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών (2006 – 2013)˙ Επίτιμος Πρόεδρος της «Παγκοσμίου Διασκέψεως των Θρησκειών για την Ειρήνη» (2006 εξ.).

Διακρίσεις

Τιμήθηκε με τα παράσημα του Τιμίου Σταυρού του Αποστόλου και Ευαγγελιστού Μάρκου, Α΄ Τάξεως, του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας (1985)· της Αγίας Αικατερίνης της Μονής Σινά (1985)· του Κυρίλλου και Μεθοδίου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Τσεχοσλοβακίας (1986). Έλαβε το Αργυρούν μετάλλιο της Ακαδημίας Αθηνών, «ως εμπνευστής και πρωτοπόρος της ιεραποστολικής θεολογίας και δράσεως» (1987)˙ από τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό τον Χρυσούν Σταυρόν μετά δάφνης (1994), «για τις πολύτιμες υπηρεσίες του στην Ορθοδοξία, την Εκκλησία, τον λαό της Αλβανίας και την πολυσήμαντη συμβολή του στην προώθηση της φιλίας των λαών Ελλάδος και Αλβανίας»· τον Μεγαλόσταυρο του Τάγματος Τιμής (1997) της Ελληνικής Δημοκρατίας· το παράσημο του Ισαποστόλου μεγάλου ηγεμόνος Βλαδιμήρου (Α’ τάξεως) της Ρωσικής Εκκλησίας (1998)· το παράσημο του Αποστόλου Ανδρέου του Οικουμενικού Πατριαρχείου (1999)· τον Μεγαλόσταυρο του Τάγματος των Ορθοδόξων Σταυροφόρων του Παναγίου Τάφου (2000). Το «βραβείο έργου ζωής» του Συμβουλίου Αποδήμου Ελληνισμού, για τις προσπάθειές του για την ειρήνη και συνεργασία των λαών της Βαλκανικής και την ενδυνάμωση του οικουμενικού πνεύματος της Ορθοδοξίας (2000).
Τιμήθηκε επίσης με τα βραβεία Athenagoras Human Rights Award 2001 (Νέα Υόρκη)· το «Pro Humanitate» (2001), του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Ιδρύματος Pro Europe (Freiburg)· του Μεγαλόσταυρου του Τάγματος του Αποστόλου Παύλου της Εκκλησίας της Ελλάδος (2001)· το Χρυσό μετάλλιο Τιμής και Ευποιΐας της Πόλης των Αθηνών (2001)· το Χρυσό Κλειδί της πόλης Θεσσαλονίκης (2002), της Λαμίας (2002)· το “Οδύσσειο βραβείο” της Παγκόσμιας ομοσπονδίας Κεφαλλήνων και Ιθακησίων (2002)· Επίτιμος Δημότης Κεφαλληνίας (2002)· το Πολωνικό ανθρωπιστικό βραβείο, «Ecce Homo» για τη συνεπή δράση με ανιδιοτελή αγάπη

προς τον συνάνθρωπο (2003). Μετάλλιο της πόλεως των Αθηνών (2003). Παράσημο από τον Πρόεδρο της Ρουμανικής Δημοκρατίας (2003). Χρυσό Μετάλλιο Α’ Τάξεως Δήμου Πειραιώς (2005). Επίτιμος δημότης Τιράνων (2005) και Κορυτσάς (2007). Βραβείο «διακεκριμένων δραστηριοτήτων για την ενότητα των Ορθοδόξων Εθνών» (Μόσχα 2006). Παράσημο «Πρίγκιπος Γιαροσλάβ του Σοφού» Γ΄ τάξεως, της Δημοκρατίας της Ουκρανίας (2008). «Μέγα Χρυσόν Παράσημον του Αποστόλου Βαρνάβα» της Εκκλησίας της Κύπρου (2008). Μεγαλόσταυρο του Αποστόλου Μάρκου του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής (2009). Παράσημο «Γεωργίου Καστριώτη – Σκεντέρμπεη» της Δημοκρατίας της Αλβανίας (2010)˙ Ανώτατο παράσημο της Εκκλησίας της Σερβίας του Αυτοκράτορος Αγίου Κωσταντίνου του Μεγάλου (2013)˙ Ανώτατο παράσημο «Πρίγκιπος Γιαροσλάβ του Σοφού» Α΄ τάξεως της Δημοκρατίας της Ουκρανίας (2013). «Βραβείο δοκιμίου ελευθέρου στοχασμού» Παν. Φωτέα (2015). Παράσημο του Αγίου Ιωάννου Βλαδιμήρου του Πατριαρχείου Σερβίας (2016)˙ Επίτιμος δημότης Δυρραχίου (2016), Καλαμάτας (2016), Λάρισας (2017), Πρέβεζας (2017).

Συγγραφικό έργο

Έχει συγγράψει και εκδώσει 24 βιβλία (θρησκειολογικές έρευνες, ιεραποστολικά δοκίμια, Ορθοδόξου πνευματικότητος) και πλέον των 200 μελετών και άρθρων θεολογικού ή θρησκειολογικού περιεχομένου. Βιβλία και διάφορα κείμενά του έχουν μεταφραστεί σε 17 γλώσσες. (Βλέπε συνημμένη εργογραφία).
Η συμβολή του στην επιστήμη, τη σύγχρονη χριστιανική μαρτυρία, την διαχριστιανική προσέγγιση, τον διαθρησκεικό διάλογο και την ειρηνική συνύπαρξη λαών και θρησκειών έχει διεθνώς αναγνωριστεί.

Πηγή: www.orthodoxianewsagency.gr